

TC. UŞAK ÜNİVERSİTESİ KARAHALLI MESLEK YÜKSEKOKULU

BİLGİSAYAR PROGRAMCILIĞI BÖLÜMÜ

ÖNLİSANS TEZİ

TEZ KONUSU

YAPAY ZEKÂ RANDOM FOREST İLE DÜNYA 2023 MUTLULUK TAHMİNİ

HAZIRLAYAN

SERHAT DAĞ

DANIŞMAN

ÖĞR. GÖR. ABDULLAH AKÇAN

UŞAK

2022

ÖZET

Bu çalışma, dünya ülkelerinin 2023 yılındaki mutluluk skorlarını tahmin etmek amacıyla hazırlanmıştır. Çalışmada; içerisinde dünyadaki 115 ülkenin çeşitli faktörlerinin bulunduğu, güncel ve gerekli izinleri alınmış verilerin eğittiği Random Forest yapay zekâ algoritması ile 2023 mutluluk tahmini gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın sonucunda elde edilen bulgularla 2023 yılında hangi ülkelerdeki insanların mutlu, hangi ülkedeki insanların mutsuz olduğunun tahminlemesinin sonuçları görülebilmektedir.

ABSTRACT

This study has been prepared to estimate the happiness scores of the world countries in 2023. In the study; 2023 happiness prediction was made with Random Forest artificial intelligence algorithm, which includes various factors of 115 countries in the world and trained by up-to-date and necessary permissions. With the findings obtained as a result of the study, the results of estimating which countries are happy and which countries are unhappy in 2023 can be seen.

ÖNSÖZ

Bu çalışmanın amacı 2023 dünya mutluluk oranlarını tahmin etmek olup, Uşak Üniversitesi Karahallı Meslek Yüksekokulu bünyesinde gerçekleştirilmiştir. Çalışma, Yapay zekâ alanındaki işlevleri sebebiyle kullanımı yaygınlaşmış olan Python programlama dili ve yine veri işlemede yaygın olarak kullanılan Orange programı kullanılarak hazırlanmıştır.

Çalışmamda bana yol gösterdiği, tecrübeleriyle yolumu aydınlattığı, beni bu konuda cesaretlendirdiği ve sıkıştığım noktalarda bana yardımcı olan Öğretim Görevlisi Durmuş Koç'a ve çalışmam süresince bana yapıcı tutumu ile destek olan Öğretim Görevlisi Abdullah Akçan'a teşekkür ederim.

Uşak, 2022

Serhat DAĞ

İçindekiler

ÖZET	i
ÖNSÖZ	ii
İçindekiler	iii
Şekiller Listesi	iv
Tablo Listesi	iv
1.1-Yapay Zekâ Nedir?	2
1.2-Yapay Zekânın Kullanım Alanları	3
1.2.1-Siber Güvenlik ve Savunma Sanayisi	3
1.2.2-Öneri Sistemleri	4
1.2.3-Dil Çevirileri	4
1.2.4-Sesli Asistanlar	5
1.2.5-E-Ticaret	5
1.2.6-Sosyal Güvenlik	6
1.2.7-Sağlık Hizmetleri	6
1.2.8-Navigasyon	7
1.2.9-Yardımcı Robot Uygulamaları	7
1.3-Yapay Sinir Ağları	8
1.4-Bulanık Mantık	9
1.4.1-Bulanık Mantık Nedir?	9
1.4.2-Bulanık Mantığın Avantaj ve Dezavantajları	10
1.4.3-Bulanık Mantığın Kullanım Alanları	11
1.5-Genetik Algoritmalar	11
1.6-Makine Öğrenmesi	12
1.6.1-Makine Öğrenmesi Nedir?	12
1.6.2-Denetimli Öğrenme	13
1.6.3-Yarı Denetimli Öğrenme	13
1.6.4-Denetimsiz Öğrenme	13
1.6.5-Pekiştirmeli Öğrenme	13
1.7-Random Forest (Rastgele Orman)	
1.8-Yapay Zekâ ve Netflix	
Kaynaklar	20

Şekiller Listesi

 Şekil 1.
 2

 Şekil 2.
 4

 Şekil 3: Dil Çevirileri.
 4

Şekil 4: Sesli Asistan.	5
Şekil 5: E-Ticaret.	5
Şekil 5: E-Ticaret. Şekil 6.	6
Şekil 7: Navigasyon.	7
Şekil 8: Yardımcı Robot Uygulama.	7
Şekil 9: Yapay Sinir Ağları.	8
Şekil 10: Bulanık Mantık (Ataşoğlu, 2019).	10
Şekil 11: Genetik Algoritmalar.	12
Şekil 12: Random Forest (Sapountzoglou, 2020)	
Şekil 13: Random Forest Doğruluk Oranı	15
Tablo Listesi	

Tablo 1: Random Forest Tahmin Sonuçları.

GİRİŞ

İçinde bulunduğumuz dünya her geçen gün değişmekte ve gelişmektedir. Ülkelerin ekonomileri, yönetiliş biçimleri, nüfus sayısı ve bunun gibi birçok faktör de dünyada yaşamını sürdüren insanların mutluluğunu etkilemektedir. Kimi insanı para mutlu ederken kimi insanı aşk, kimisini şöhret, kimisini de sadece sağlık bile mutlu edebilmektedir. 2015-2022 arasındaki veriler ile eğitilmiş "Random Forest" adlı yapay zekâ algoritmasıyla 2023'te dünyadaki insanların mutluluk oranı tahmin edilebilmekte ve yüksek oranda doğru sonuçlar alınabilmektedir.

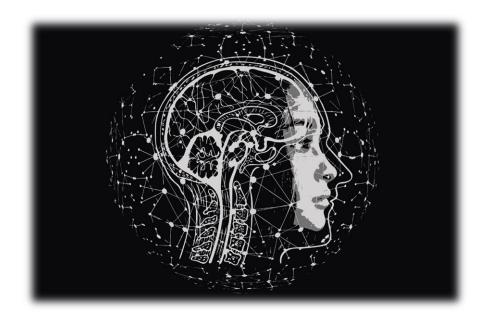
1-Yapay Zekâ

1.1-Yapay Zekâ Nedir?

"Yapay Zekâ" kavramı; öğretmen, öğrenci, akademisyen, iş adamı, doktor da olsa ilk duyulduğunda birçok kişi için merak uyandırmaktadır. Bunun sebebi; "zekâ" gibi soyut, işlevsel bir kavramı için "yapay" kavramının sıfat olarak kullanılması olarak gösterilebilmektedir. Yapay zekâ, her ne kadar insanlarda merak uyandırsa da çoğu insan yapay zekâ ve temsil ettiği konular hakkında yeterli bilgiye sahip değildir.

Bilgisayar veya bilgisayar destekli bir makinenin, anlama, geçmiş deneyimlerden öğrenme, anlam yükleme, çözüm üretme, gibi insani özelliklere sahip olmasına yapay zekâ denir. Yapay zekânın görevi; insanların olmadığı yerlerde, insanların görevlerini insanların yerine onlar gibi düşünerek gerçekleştirmektir. Yapay zekâ, kimisine göre sezgisel programlamanın temelinde, kimisine göre akıllı programları hedefleyen bir bilim, kimisine göre ise akıllı davranış üzerine bir çalışma olmaktadır.

Yapay zekâ; yapay sinir ağları, bulanık mantık, genetik algoritmalar ve uzman sistemler konu başlıklarıyla hayat bulmaktadır. Bilgisayar mühendisliği, felsefe, bilişsel bilim ve elektronik bilimler ise yapay zekâ ile ilgilenen disiplinlerden bazılarıdır.

Şekil 1.

1.2-Yapay Zekânın Kullanım Alanları

Yapay zekâ, insan beyninin davranışlarını başarılı bir şekilde taklit ettiği için insanların bulunduğu çoğu alanda ona ihtiyaç duyulmakta ve kullanılmaktadır.

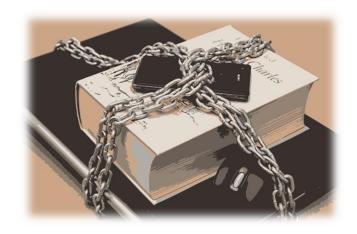
- a) Siber güvenlik ve savunma sanayisi
- b) Öneri sistemleri
- c) Dil çevirileri
- d) Sesli asistanlar
- e) E-Ticaret
- f) Sosyal Güvenlik
- g) Sağlık hizmetleri
- h) Navigasyon
- i) Yardımcı robot uygulamaları

Yapay zekânın kullanıldığı alanlardan sadece bazılarıdır.

1.2.1-Siber Güvenlik ve Savunma Sanayisi

- a) Yapılandırmada insan hatası
- b) Tekrarlanan etkinliklerde insan verimliliği
- c) Tehdit alarm durumu yorgunluğu
- d) Tehdit yanıt süresi
- e) Yeni tehditleri tanımlama ve tahmin etme
- f) Uyarlanabilirlik

Parametreleri için "veri sınıflandırma", "veri kümeleme", "önerilen davranış biçimi", "olasılık sentezi", "kestirici tahmin" gibi makine öğrenimi özellikleri kullanılarak siber güvenlik ve savunma sanayisi için büyük bir destek unsuru oluşturmaktadır.

Şekil 2.

1.2.2-Öneri Sistemleri

Yapay zekâ, çeşitli sosyal medya platformlarında da kullanılmaktadır. Bu platformlar, kullanıcıların hangi içeriklerden hoşlanacağını tahmin ederek onlara içerik önerileri sunar. Yapay zekâ ve makine öğrenmesi, doğru ve hızlı içerik önerileri için hayati önem taşımaktadır.

1.2.3-Dil Çevirileri

Çağımızın en ilgi çekici konularından biri de dil çevirisinde yapay zekâdır. İnsanların iletişim kurmak için kullandığı diller değişkenlik göstermekte ve dil çevirisinde yapay zekâ, farklı diller kullanan insanların birbiri ile iletişim kurmasını kolaylaştırmaktadır. Doğal Dil İşleme (NLP) kütüphaneleri bu ve bunun gibi alanlarda kullanılmaktadır.

Şekil 3: Dil Çevirileri.

1.2.4-Sesli Asistanlar

Tarihteki ilk sesli asistanlar sadece belirli bir ses ile söylenilen rakamları tanıyabilmekteydi. Daha sonrasında teknoloji ve yapay zekânın gelişmesi ile beraber renkleri de tanımaktaydı. Günümüzde ise sanal sesli asistanlar her sesten her söylenileni anlamakta ve bunlara yanıtlar vermektedir. Ayrıca yanıt vermekte kalmayıp, kullanıcı adına kullanıcının bazı işlerini (randevu almak gibi) de gerçekleştirebilmektedir.

Şekil 4: Sesli Asistan.

1.2.5-E-Ticaret

Ziyaretçinin önceki alışverişleri, davranışları, beğendiği ürünler baz alınarak kullanıcının alışveriş deneyimi kişiselleştirilir ve daha iyi hâle getirilir. Müşterilere atılacak olan mesajlar da bu deneyimlere dayanılarak atılır ve daha etkili bir satış meydana getirilir. Sanal asistan veya chat bot kullanılarak da e-ticaret daha verimli hale gelebilmektedir.

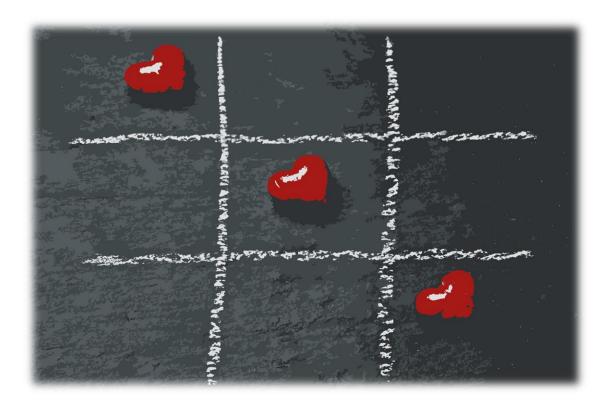
Şekil 5: E-Ticaret.

1.2.6-Sosyal Güvenlik

Çeşitli ülkelerde çeşitli sosyal güvenlik kurumları, müşterilere en iyi hizmeti verebilmek için yapay zekâya başvurmaktadırlar. Yapay zekâ destekli sosyal güvenlik kurumları, müşteriye 7/24 ve insan davranışlarını simüle etmiş bir şekilde hizmet vermektedir.

1.2.7-Sağlık Hizmetleri

Yapay zekânın sağlık hizmetlerine yaptığı en büyük yarardan biri hastalık teşhisidir. Daha önce elde edilmiş verilerle günümüz verileri kullanılarak yapay zekâ büyük bir doğruluk oranıyla hastalık teşhisi yapmaktadır.

Şekil 6.

1.2.8-Navigasyon

Yapay zekâ kullanarak istenilen bölgelerdeki yoğun trafiğin anlık hâlini ve tahminini yaparak aynı zamanda yakıt tasarrufu sağlamakta ve kişide trafikten dolayı oluşabilecek sinir ve stresi de önlemektedir.

Şekil 7: Navigasyon.

1.2.9-Yardımcı Robot Uygulamaları

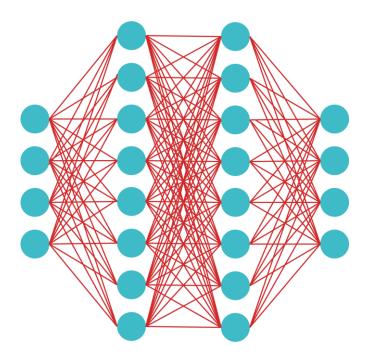
Kimi yardımcı robot uygulamalar kullanıcının çeşitli günlük görevlerini yerine getirebilirken kimi farklı bir dil öğrenmeyi kolaylaştırmakta, kimi çocuklar için matematik ve diğer ev ödevlerinde yardımcı olabilirken kimi uygulama da yetişkinler için harcama yöntemi oluşturmayı kolaylaştırmaktadır.

Şekil 8: Yardımcı Robot Uygulama.

1.3-Yapay Sinir Ağları

Yapay sinir ağları (YSA), insan beyninin öğrenme stratejisini taklit ederek; hatırlama, genelleme yapma, öğrenme gibi beynin sahip olduğu özellikleri gerçekleştiren yazılımlardır. Beynin basit bir nöron modelidir. Elde edinilen ağ ile öğrenme gerçekleştirmekte. Bu ağlar, bulundukları ortama uyum sağlayıp, adapte olup, eksik bilgi ile çalışabilip, belirsizlikler altında karar verebilerek bilinen hesaplama yöntemlerinden farklı bir yöntem oluşturmakta ve hemen hemen her alanda başarılı olmaktadır.

Şekil 9: Yapay Sinir Ağları.

Oluşturulacak ağın belirlenmesi için ağ parametresi seçiminde belirli bir standart olmamaktadır. Özellikle sınıflandırma, örüntü tanıma, sinyal filtreleme, ve optimizasyon çalışmalarında en güçlü teknikler arasında bu ağlar da yer almaktadır.

Yapay sinir ağları; girdi katmanı, ara katmanlar ve çıktı katmanından oluşmaktadır. Bilgiler, ağa girdi katmanından girmektedir. Ağa gelen bilgilerin ağın ağırlık değerleri kullanılarak çıktıya dönüştürülmesine ise bilgi işleme denir. Girdilere bağlı olarak ağın doğru çıktılar üretebilmesi için ağırlıkların doğru değerlerinin olması gerekmektedir. Ağın eğitilmesi ise doğru ağırlıkların

bulunmasıdır. Bu değerler başlangıçta rastgele atansalar da eğitim sırasında ağa her örnek gösterildiğinde öğrenme kuralına göre ağırlıklar değiştirilmektedir. Ağa farklı örnekler sunularak doğru ağırlıklar bulunmaya çalışılmaktadır. Ağ, eğitim setindeki örneklerin tamamı için doğru çıktılar üretinceye kadar bu işlemler tekrarlanmak durumundadır. Sonrasında eğitilmiş ağa test setindeki örnekler gösterilmektedir. Eğer ağ test setindeki örneklere doğru cevaplar vermişse ağ eğitilmiş kabul edilmektedir.

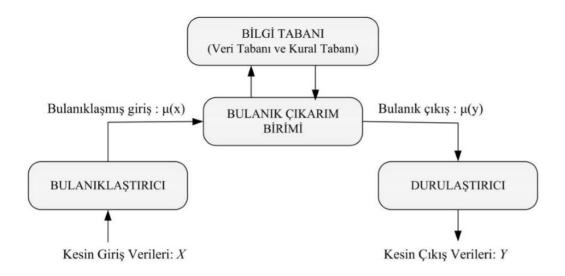
- a) Ağın topolojisi
- b) Kullanılan toplama fonksiyonu
- c) Kullanılan aktivasyon fonksiyonu
- d) Öğrenme stratejisi
- e) Öğrenme kuralı

Bir yapay sinir ağının modelini karakterize etmektedir. Ağın bir olayı öğrenmesi için en doğru yapay sinir ağı modelinin seçilmesi gerekmektedir. Yapay sinir ağları için birçok model geliştirilmiş olsa da "LVQ", "ART", "SOM" ve "Elman" gibi ağlar en çok tercih edilen ağlar olmaktadırlar.

1.4-Bulanık Mantık

1.4.1-Bulanık Mantık Nedir?

İnsanlar, karşılaştıkları problemlerdeki belirsizlik içeren durumları sözel değişkenler kullanarak ifade etmektedirler. Son yıllarda sıklıkla tercih edilmekte olan bulanık mantık stratejisi, sözel ifadeleri matematiksel bir temel ile buluşturup bilgisayar ortamına aktarmaktadır. Bunu yaparak insan düşünce yapısının matematiksel modellemesi meydana getirilmektedir.

Şekil 10: Bulanık Mantık (Ataşoğlu, 2019).

Bulanıklaştırma, çıkarım mekanizması ve durulaştırma; bulanık mantık ile oluşturulan sistemlerin yapısını oluşturmaktadır. Dışarıdan gelen kesin girdiler bulanıklaştırma aşamasında bulanık girdilere dönüştürülmektedir. Bulanık girdiler elde edildikten sonra çıkarım mekanizmasında işlenir ve bununla birlikte bulanıklaştırma aşaması tamamlanmaktadır.

1.4.2-Bulanık Mantığın Avantaj ve Dezavantajları

- a) Klasik mantığa kıyasla gerçek dünya problemlerini daha iyi yansıtabiliyor olması
- b) Algoritmalarının donanım gereksinimleri klasik boole (cebir) mantığından daha düşük olması
- c) Kesin olmayan veya yanlış verilerle de doğru sonuçlar üretilebilmesi

bulanık mantığın avantajlarından bazıları olmaktadır.

- a) Algoritmalarının geniş doğrulama gerektirmesi
- b) Kontrol sistemlerinin insan uzmanlığına ve bilgisine bağlı olması

maddelerini ise bulanık mantığın dezavantajları olarak görebilmekteyiz.

1.4.3-Bulanık Mantığın Kullanım Alanları

- a) Farklı yapay zekâ sistemlerinde kullanılmaktadır (araç zekâsı, tüketici elektroniği, ilaç, yazılım, kimyasallar, havacılık...).
- b) Otomobillerde vites seçimi, yol koşulları ve sürüş tarzı tercihi için kullanılmaktadır.
- c) Fotokopi makinelerinde nem, resim yoğunluğu ve sıcaklık gibi faktörlere dayanarak tambur voltajını ayarlamak için kullanılmaktadır.
- d) Havacılıkta uydular ve uzay araçlarının irtifa kontrollerini çevresel faktörlere dayanarak yönetmek için kullanılmaktadır.
- e) Tıpta tıbbi geçmiş ve semptom gibi çeşitli faktörlere dayanarak teşhis koymak için kullanılmaktadır.
- f) Kimyasal damıtmada sıcaklık ve pH değerlerinin kontrol edilebilmesi için kullanılmaktadır.
- g) Doğal dil işlemede dilsel değişkenler arasındaki anlamsal ilişkilerin belirlenmesi için kullanılmaktadır.
- h) Klima ve ısıtıcılar gibi cihazlarda mevcut ve hedef sıcaklık gibi faktörlerin belirlenebilmesi için kullanılmaktadır.
- i) Herhangi bir iş kuralları motorunda; belirlenmiş kriterlere göre karar vermeyi kolaylaştırmak amacıyla kullanılmaktadır.

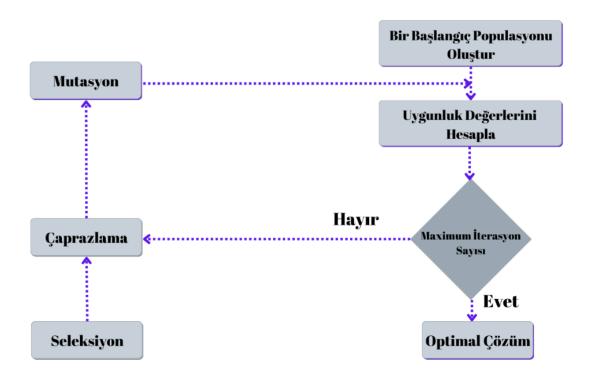
1.5-Genetik Algoritmalar

Genetik algoritma, doğadaki evrim yöntemlerini kullanır. Bilgisayar yöntemleri, bugün biyolojik değerlendirmelerden esinlenmiş ve evrimsel hesaplama olarak adlandırılan grupta toplanmaktadır.

- a) Değerlendirme stratejileri
- b) Evrimsel programlama
- c) Genetik algoritmalar

evrimsel hesaplamanın ana elemanları olarak tanımlanmaktadır.

Bu teknikler, doğal değerlendirmelerdeki süreci taklit etmekte ve verilen problem için aday çözümlerin değerlendirilen popülasyonlarıyla etkili olan arama motorları sağlamaktadır. Evrimsel hesaplama alanındaki en göze çarpan teknik olarak Genetik Algoritmalar gösterilebilmektedir. En yaygın ve en çok kullanılan programlama dalı olmaktadır. Dünyada pek çok araştırmacı bu konuda çalışmakta ve son yıllarda bu dala ilgi git gide artmaktadır.

Şekil 11: Genetik Algoritmalar.

1.6-Makine Öğrenmesi

1.6.1-Makine Öğrenmesi Nedir?

Makine öğrenmesi; insan beyninin öğrenme şekillerini çeşitli veri ve algoritma kullanarak taklit eden bir bilgisayar bilim dalı olmaktadır.

Makine öğrenmesi, her geçen gün büyümekte olan veri bilimi alanının önemli bir parçası olmaktadır. Algoritmalar, sınıflandırmalar, tahminler yapmak için istatistiksel yöntemler kullanmakta ve eğitildikçe çeşitli veri madenciliği projelerinde temel içgörüleri ortaya çıkarmaktadır.

1.6.2-Denetimli Öğrenme

Denetimli öğrenme algoritması, etiketlenmiş eğitim (train) verilerinden öğrenmektedir. Doğru ve başarılı bir model oluşturmak; yetenekli bir veri bilimci ekibi, zaman ve uzmanlık istemektedir. Verilen girdiler değiştiği takdirde sonucun doğru olması için araştırmacı yeni bir model oluşturmak durumundadır. Sınıflandırma (Classification) ve Regresyon (Regression), bu öğrenme grubuna dahil olmaktadır.

1.6.3-Yarı Denetimli Öğrenme

Yarı denetimli öğrenme, eğitim (train) için veri etiketlemeden de model oluşturabilmeyi sağlamaktadır. Genellikle etiketlemiş veri sayısı etiketlenmemiş veri sayısından azdır.

1.6.4-Denetimsiz Öğrenme

Denetimsiz öğrenme, modellerin kendi kendine öğrenmesini sağlamaktadır. Bu durum, yapay zekâ uygulamalarına insan denetimi olmadan öğrenme özelliği vermektedir.

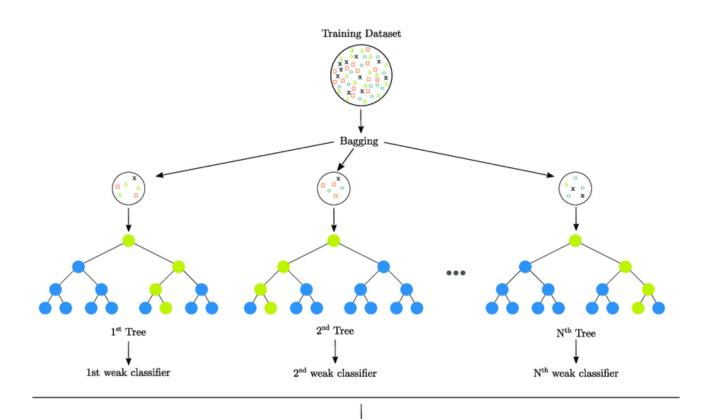
1.6.5-Pekiştirmeli Öğrenme

Pekiştirmeli öğrenme, ne yapması gerektiğini amacına göre öğrenen bir makine öğrenimi yaklaşımı olmaktadır. Bu öğrenmede; ajan (agent) adı verilen makine, karşılaştığı durumlara verdiği tepkinin sonucunda sayısal bir ödül sinyali almaktadır. Makine, aldığı bu ödül sinyalini maksimuma getirmeye çalışır ve böylece deneme yanılma yoluyla öğrenmektedir.

1.7-Random Forest (Rastgele Orman)

Random Forest, hiperparametre ayarı yapmadan da genellikle başarılı bir sonuç elde eden ve kullanımı kolay bir makine öğrenimi algoritmasıdır. Basit ve işlevsel olduğu için en çok kullanılan algoritmalardan biri olmaktadır.

Random Forest, bir denetimli öğrenme algoritmasıdır. Karar ağaçlarından bir orman oluşturmakta ve bunu rastgele bir biçimde yapmakta ve istikrarlı bir tahmin elde etmek için bu ağaçları birleştirmektedir. Random Forest algoritmasını kullanmanın en büyük avantajı da hem sınıflandırma hem de regresyon problemleri için kullanılabilmesidir.

Final classifier (the majority of correct classifications rule)

Şekil 12: Random Forest (Sapountzoglou, 2020)

1.8-Yapay Zekâ ve Netflix

Netflix dijital yayın platformunun adını dünyaya duyurabilmesinin en büyük etkenlerinden biri de gelişim ve kullanıcı etkileşimine önem vermiş olmasıdır.

Kullanıcılar, platforma kendi hesaplarıyla giriş yaptıktan sonra farkında olmasalar da seçim ve beğenilerine göre kendi verilerini oluşturmuş olmaktadırlar. Firma da bu verileri makine öğrenimi yardımıyla kendi metotlarıyla depolamaktadırlar.

"Oynat" düğmesine her basılıp; dizi veya film izlendiğinde ilgili algoritmalar bilgilendirilmekte ve yenilenen veriler tekrardan depolanmaktadır.

- a) Kullanıcının izleme geçmişi ve verilen puanlar
- b) Benzer zevklere sahip diğer kullanıcılar
- c) Kategori, tür, oyuncu ve yayınlanma tarihleri
- d) Dizi-film izlenilen günün saati
- e) Dizi-film izlerken kullanıcının kullandığı cihaz
- f) İzlenilen dizi-filmin ne kadar süreyle izlendiği

gibi faktörler; algoritmanın oluşturulup, kullanıcıya en az çabayla en fazla keyif alabileceği dizi-filmprogram sunulabilmesi için algoritmalara dahil edilmektedir.

2-Random Forest İle Mutluluk Tahminlemesi

Söz konusu algoritma; doğru, güncel ve gerekli izinleri alınmış verilerle eğitilmiştir. Çalışmada yer alan 115 ülkenin 2015-2022 yılları arasındaki "bölge", "kişi başına düşen GSYİH", "aile başına yapılan yıllık yardım oranı", "ülke vatandaşının sağlık oranı", "ülkenin bağımsızlık oranı", "ülke vatandaşının devlete olan güveni", "ülke vatandaşının cömertliği" ve "bulunulan yıl" olmak üzere 8 parametre kullanılarak "Random Forest" algoritması eğitilmiş; söz konusu ülkelerin 2023 yılı mutluluk verileri bu algoritma kullanılarak tahmin edilmiş ve %87.5 doğruluk oranı yakalanmıştır.

Model	AUC	ČĂ	F1	Precision	Recall
Random Forest (1) (1)	0.928	0.875	0.875	0.875	0.875

3-Sonuç

Country	Year	Happiness Score
Switzerland	2023	Нарру
Iceland	2023	Нарру
Denmark	2023	Нарру
Norway	2023	Нарру
Canada	2023	Нарру
Finland	2023	Нарру
Netherlands	2023	Нарру
Sweden	2023	Нарру
New Zealand	2023	Нарру
Australia	2023	Нарру
Israel	2023	Нарру
Costa Rica	2023	Нарру
Austria	2023	Нарру
Mexico	2023	Нарру
United States	2023	Нарру
Brazil	2023	Нарру
Ireland	2023	Нарру
Belgium	2023	Нарру
United Kingdom	2023	Нарру
Venezuela	2023	Нарру
Singapore	2023	Нарру
Panama	2023	Нарру
Germany	2023	Нарру
Chile	2023	Нарру
France	2023	Нарру
Argentina	2023	Нарру
Uruguay	2023	Нарру
Colombia	2023	Нарру
Thailand	2023	Нарру
Saudi Arabia	2023	Нарру

Consin	2022	l la mar i
Spain	2023	Нарру
Malta	2023	Нарру
Uzbekistan	2023	Нарру
Slovakia	2023	Нарру
Japan	2023	Нарру
South Korea	2023	Нарру
Ecuador	2023	Нарру
Bahrain	2023	Нарру
Italy	2023	Нарру
Bolivia	2023	Нарру
Moldova	2023	Нарру
Paraguay	2023	Нарру
Kazakhstan	2023	Нарру
Slovenia	2023	Нарру
Lithuania	2023	Нарру
Nicaragua	2023	Нарру
Peru	2023	Нарру
Poland	2023	Нарру
Malaysia	2023	Нарру
Croatia	2023	Нарру
Russia	2023	Нарру
Jamaica	2023	Нарру
Cyprus	2023	Нарру
Algeria	2023	Нарру
Kosovo	2023	Нарру
Mauritius	2023	Нарру
Estonia	2023	Нарру
Indonesia	2023	Нарру
Vietnam	2023	Нарру
Turkey	2023	Нарру
Kyrgyzstan	2023	Нарру
Pakistan	2023	Нарру
Jordan	2023	Нарру
Montenegro	2023	Нарру
China	2023	Нарру
China		

Zambia	2023	Sad
Romania	2023	Нарру
Serbia	2023	Нарру
Portugal	2023	Нарру
Latvia	2023	Нарру
Philippines	2023	Нарру
Morocco	2023	Нарру
Albania	2023	Sad
Bosnia and		
Herzegovina	2023	Нарру
Dominican Republic	2023	Нарру
Mongolia	2023	Нарру
Greece	2023	Нарру
Lebanon	2023	Нарру
Hungary	2023	Нарру
Honduras	2023	Нарру
Tajikistan	2023	Нарру
Tunisia	2023	Sad
Bangladesh	2023	Sad
Iran	2023	Sad
Ukraine	2023	Нарру
Iraq	2023	Sad
South Africa	2023	Sad
Ghana	2023	Sad
Zimbabwe	2023	Sad
India	2023	Sad
Nepal	2023	Sad
Ethiopia	2023	Sad
Sierra Leone	2023	Sad
Kenya	2023	Sad
Armenia	2023	Sad
Myanmar	2023	Sad
Georgia	2023	Sad
Malawi	2023	Sad
Sri Lanka	2023	Sad

Cameroon	2023	Sad
Cameroon	2023	3au
Bulgaria	2023	Нарру
Mali	2023	Sad
Uganda	2023	Sad
Senegal	2023	Sad
Gabon	2023	Sad
Cambodia	2023	Sad
Tanzania	2023	Нарру
Guinea	2023	Sad
Ivory Coast	2023	Sad
Burkina Faso	2023	Sad
Afghanistan	2023	Sad
Benin	2023	Sad
Togo	2023	Sad

Tablo 1: Random Forest Tahmin Sonuçları.

KAYNAKLAR

- Altaş, İ. (1999). Bulanık Mantık: Bulanıklık Kavramı. İstanbul: Bilesim Yayıncılık.
- Aslı Akıllı, H. A. (2014). Süt Sığırcılığında Yapay Zeka Teknolojisi: Bulanık Mantık ve Yapay Sinir Ağları. Kırşehir, İzmir: Ahi Evran Üniversitesi, Ege Üniversitesi.
- Ataşoğlu, A. (2019, 08 14). *Bulanık Mantık*. Medium.com: https://ahmetatasoglu98.medium.com/bulan%C4%B1k-mant%C4%B1k-3-bulan%C4%B1k-kurallar-ve-%C3%A7%C4%B1kar%C4%B1m-8f9d411080c adresinden alındı
- Atıl, H. (2014). Süt Sığırcılığında Yapay Zeka Teknolojisi: Bulanık Mantık ve Yapay Sinir Ağları. İzmir: Ege Üniversitesi.
- (2021). Ayşe Duygu Atasoy Aktaş. İstanbul: İstanbul Üniversitesi.
- Keskenler, E. F. (2017). Bulanık Mantığın Tarihi Gelişimi. Takvim-i Vekayi, 1-10.
- Korukoğlu, S. (2003). *Genetik Algoritma Yaklaşımı ve Yöneylem Araştırmasında Bir Uygulama*. İzmir: Ege Üniversitesi.
- Öztemel, E. (2003). Yapay Sinir Ağları. Ankara: Papatya Yayıncılık.
- Öztürk, K. (2018). Yapay Sinir Ağları ve Yapay Zekâ'ya Genel Bir Bakış. Takvim-i Vekayi, 25-36.
- Pirim, H. (2006). Yapay Zekâ. İzmir: Journal of Yaşar Üniversity.
- Sapountzoglou, N. (2020, 05). *Example of a random forest*. researchgate.net: https://www.researchgate.net/figure/Example-of-a-random-forest_fig1_339447755 adresinden alındı